

B en W-voorstel

INHOUD VOORSTEL

Instemmen met het verzoek van de VNG International om deel te nemen aan de VNG Inclusive Decisions At Local Level programma (IDEAL 2017-2021).

1 Wat is de aanleiding?

De VNG International heeft samen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken een nieuwe programma opgesteld ter versterking van lokaal bestuur in ontwikkelingslanden voor de periode 2017-2021. Het programma VNG IDEAL (Inclusive Decisions At Local Level) 2017-2020 zal voortbouwen op de resultaten en de lessen die zijn geleerd van zijn voorganger, het Local Government Capacity Program (LGCP), dat in december 2016 werd afgesloten en waar de gemeente Rheden sinds 2012 succesvol aan deel heeft genomen (betref samenwerking Langeberg). Zuid Afrika wordt door de Ministerie van Buitenlandse Zaken niet meer gezien als prioriteitsland en daarom is Zuid Afrika niet meer opgenomen in het nieuwe VNG IDEAL programma.

Het nieuwe programma van de VNG International beoogt een bijdrage te leveren aan de Global Goals. Vooral Global Goal 8 (Eerlijk werk en Economische groei) en Global Goal 16 (Vrede, Veiligheid en Sterke Publieke Diensten) komen aan de orde in het nieuwe programma van de VNG International.

De VNG International heeft de gemeente Rheden concreet gevraagd (zie bijlage 1) de kennis en ervaring vanuit het vorige LGCP over te brengen aan Rwanda. Ook gemeente Langeberg is benaderd om de opgedane kennis en resultaten over te brengen aan Rwanda. De VNG International heeft aangegeven een mooie kans te zien om de Zuid Afrikaanse en Rhedens expertise te bundelen en te "exporteren" naar Rwanda. Gemeente Rheden is specifiek gevraagd omdat inmiddels veel ervaring is opgedaan met de beperking, moeilijkheden en culturele sensitiviteit van de Afrikaanse context. Dit vormt een belangrijke voorwaarden om succesvol te opereren op het continent Afrika. Gemeente Langeberg heeft erg enthousiast gereageerd op het verzoek van VNG International. Zij willen graag deelnemen aan het nieuwe programma.

Uw college heeft in een eerder stadium ingestemd (6 juni 2017) met het voeren van een oriënterend ambtelijk gesprek in Rwanda. Na aanleiding van dit gesprek en de verder gevoerde ambtelijke gesprekken in 2018 is de conclusie dat er meer dan voldoende basis aanwezig is om een nieuwe internationale samenwerking aan te gaan. Dit wordt unaniem onderschreven door partijen die hebben deelgenomen aan de verkennende gesprekken: VNG International, gemeente Rubavu (Rwanda), RALGA (Rwanda Association of Local Government Authorities), Ministerie van Buitenlandse Zaken van Rwanda, Gemeente Langeberg en de Gemeente Rheden.

Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat vooral kansen liggen op de volgende thema's:

1. Versterken/ bevorderen lokaal bestuur.
2. Economische ontwikkeling.

Ad1.

Een kansrijke thema betreft het versterken van lokaal bestuur. Kansen liggen er voor de gemeente Rubavu om haar inwoners meer te betrekken bij besluitvorming (participatie vergroten). Gemeente Rheden heeft door de samenwerking met Langeberg veel ervaring opgedaan op het gebied van ontwikkelen van een krachtig en democratisch lokaal bestuur. Ook liggen er kansen om de organisatie van gemeente Rubavu verder te professionaliseren.

Ad2.

Gemeente Rubavu is een gemeente waar veel economische activiteiten plaatsvinden. Mede door de strategische ligging (grensgebied met Congo) vinden er o.a. veel handelsactiviteiten plaats. Rwanda heeft als doel gesteld dat vanaf 2020 per inwoner een inkomen wordt gerealiseerd dat minstens op het middeninkomen niveau zit. De economische visie van gemeente Rubavu is vooral gericht op het bevorderen van de handelsactiviteiten, op het gebied van landbouw (o.a. thee en koffie plantages), zakelijke dienstverlening, recreatie & toerisme, infrastructuur en het vergroten van de private sector. Er is veel potentie om de grensoverschrijdende handel te vergroten echter wordt de potentie onvoldoende benut.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

De gemeente Rheden heeft lange tijd op projectbasis samengewerkt met de gemeente Langeberg in Zuid Afrika. Reeds in de jaren 80 had Rheden binnen Lota (Lagere overheden tegen apartheid) banden met de stad Kimberley in Zuid Afrika. Na het einde van de apartheid zijn de daaruit ontstane activiteiten ondergebracht bij de Stichting contacten Nederland Kimberley (Conkim). In 2006 is Rheden door Conkim gevraagd om te participeren in het Local Government South programma. Vanaf 2012 is er sprake van het Local Government Capacity. Het Local Government Capacity programma liep op 31 december 2016 ten einde.

De mogelijke nieuwe samenwerking met VNG International en Rwanda sluit naadloos aan op de doelstellingen van de Global Goals en het huidige coalitie-akkoord 'Rheden geeft Energie'.

3 Wat willen wij bereiken?

Door in te stemmen met deelname aan de VNG IDEAL 2017-2021) willen we bereiken dat samenwerking met VNG International wordt voortgezet en onze verantwoordelijkheid daarin nemen. Dit conform het coalitie-akkoord 'Rheden geeft Energie'. Hiermee bereiken we o.a. dat de mondiale bewustwording van en binnen de gemeente Rheden wordt vergroot.

We willen ook de (economische) kansen voor het onderwijs en het Rhedense bedrijfsleven vergroten. We zien kansen om dit te realiseren, met name op het gebied van de agro-sector. Hogeschool van Hall Larenstein heeft bijvoorbeeld al een samenwerking met het land Rwanda.

4 Wat gaan wij ervoor doen

Indien uw College instemt met dit voorstel zal samen met de deelnemende partijen gewerkt worden aan een concreet actieprogramma voor de komende jaren. De acties zullen in eerste instantie gericht zijn op de thema's: versterken/ bevorderen lokaal bestuur en economische ontwikkeling. Daarnaast zal, om het nieuwe samenwerkingsprogramma te bekrachtigen, een formeel tekenmoment worden gepland waarbij alle partijen aanwezig zullen zijn. De planning is om dit in november 2018 te laten plaatsvinden.

5 Wat gaat het kosten?

VNG International zorgt voor een volledige vergoeding van alle kosten (bijv. logies en logistieke kosten). Hieronder wordt ook verstaan een volledige vergoeding van de ambtelijke uren. Deelname zal de gemeente dus geen financieel nadeel opleveren.

Wat zijn de risico's?

Rwanda is een land dat in het verleden te maken heeft gehad met conflicten inzake mensenrechtenschendingen (zoals in vele landen in Afrika). Maar in de gemeente Rubavu worden deze schendingen niet gepromoot of geïnstitutionaliseerd door gemeentelijke instanties.

De huidige regering van Rwanda heeft als doelstelling het land te ontwikkelen tot een modern en sterk land waarin de mensen in harmonie leven en waar geen discriminatie is tussen de burgers.

6 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

VNG International en gemeente Rubavu hebben aangegeven dat zij graag zien dat de gemeente Rheden een rol speelt in het nieuwe IDEAL programma. Gemeente Langeberg is zeer trots op de behaalde resultaten gedurende de samenwerking met de gemeente Rheden en wenst graag de opgedane kennis en ervaring(en) overbrengen aan een ander Afrikaans land.

8. Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Indien uw college besluit in te stemmen met dit voorstel zal VNG International, gemeente Langeberg en gemeente Rubavu bericht worden.

9. Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Op gemeentelijk niveau wordt uw College jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van samenwerking. Daarnaast wordt gedurende de periode van het programma ook door de VNG International evaluaties gehouden. De deelnemende gemeenten worden hierbij betrokken. Vanzelfsprekend zal uw college ook geïnformeerd worden over de uitkomsten van deze evaluaties.